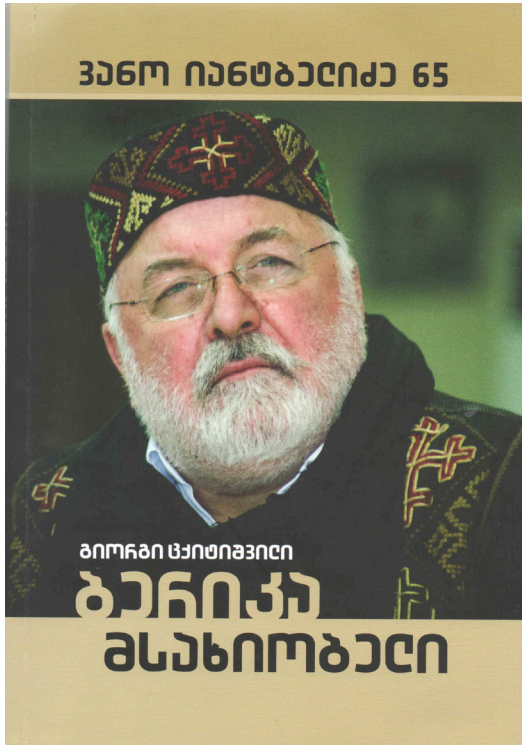

**საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს
სახელმწიფო უნივერსიტეტის დიმიტრი ჯანელიძის სახელობის
სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი**

2018-2019

**SHOTA RUSTAVELI THEATRE AND FILM
GEORGIAN STATE UNIVERSITY DIMITRI JANELIDZE
SCIENTIFIC-RESEARCH INSTITUTION**

„ბერიკა მსახიობელი“

თელავის თეატრის სახელოვანი მსახიობის – ვანო იანტბელიძის საიუბილეო 65 წლისთავის აღსანიშნავად, გამოვიდა ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორის, საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტის დიმიტრი ჯანელიძის სახელობის სამეცნიერო კვლევითი ინსტიტუტის დირექტორის, პროფესორ **გიორგი ცქიტიშვილის** წიგნი სახელწოდებით **„ბერიკა მსახიობელი“**. წიგნში მკითხველი გაეცნობა ცნობილი მსახიობის სახელოვანი გვარის გენეალოგიას, თვალს მიაღწევს მისი სტუდენტობის პერიოდის თეატრალური ინსტიტუტის სასწავლო-შემოქმედებით პროცესს, მსახიობის მიერ განსახიერებულ თეატრალურ და კინოროლებს, მის წარმატებულ სცენურ სახეებს. ავტორმა წიგნში მრავლად წარმოადგინა კრიტიკოსების მიერ შექმნილი წერილები და რეცენზიები თელავის თეატრის ამ

კოლორიტულ მსახიობზე, რომელმაც რამდენიმე ათეული წელი თავდადებით იღვაწა დიდი ისტორიის მქონე თეატრში და სადაც მას, საიუბილეო თარიღთან დაკავშირებით, მადლიერმა თეატრალებმა დამსახურებულად გაუხსნეს სახელობითი ვარსკვლავი. წიგნში, ასევე, უზვადაა განთავსებული თანამედროვე ქართული თეატრის მოღვაწეების, ბატონი ვანოს კოლეგების, მისი ნიჭის თაყვანისმცემლების მოგონებები და მისალოცი წერილები. ისინი შთაბეჭდავად ავსებენ ქართული თეატრისა და კინოს ცნობილი მსახიობის შემოქმედებით პორტრეტს.

თამარ ქუთათელაძე

ახალი მონოგრაფია

საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტის დიმიტრი ჯანელიძის სახელობის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის მეცნიერ-თანამშრომელმა **მანანა პაიჭაძემ** დაასრულა მუშაობა მონოგრაფიაზე **„ლიტერატურული ტექსტის ადაპტაცია კინოსა და თეატრში“**.

სამეცნიერო კონფერენცია „მუზეუმი და კულტურული მემკვიდრეობა V“

2018 წლის 30-31 მაისს გაიმართა საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტოს რიგით V სამეცნიერო კონფერენცია – „**მუზეუმი და კულტურული მემკვიდრეობა V**“. იგი მიეძღვნა ბორჯომის ხეობისა და ქ. ბორჯომის ისტორიასა და კულტურულ მემკვიდრეობას. აღნიშნულ კონფერენციაში მონაწილეობა მიიღო საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტის დიმიტრი ჯანელიძის სახელობის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის მეცნიერ-თანამშრომელმა – **ირმა დოლიძემ**, მოხსენებით „**ბორჯომის თეატრი**“.

კონფერენციის ფარგლებში მოეწყო დროებითი გამოფენა, რომელზეც პირველად გამოიფინა ბორჯომის მხარეთმცოდნეობის მუზეუმში, საქართველოს ეროვნულ მუზეუმსა და პეტერბურგის საისტორიო არქივში დაცული ბორჯომთან დაკავშირებული საარქივო მასალა. მათ შორის ბორჯომის საზაფხულო თეატრის არქიტექტურული გეგმები და ესკიზები.

ირმა დოლიძის მოხსენება „ბორჯომის თეატრი“ დაიბეჭდა კონფერენციის მასალათა კრებულში „მუზეუმი და კულტურული მემკვიდრეობა V“, თბილისი, 2018 წ.

**საქართველოს პირველი რესპუბლიკის დამოუკიდებლობის
გამოცხადების 100 წლისადმი მიძღვნილი
სამეცნიერო კონფერენცია
„ეროვნული იდენტობის იდეა ხელოვნებაში“**

2018 წლის 26-27 ივნისს გამართულ საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტის IX სამეცნიერო კონფერენციაში დიმიტრი ჯანელიძის სახელობის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის მეცნიერ-თანამშრომლებმა წარმოადგინეს შემდეგი მოხსენებები:

1. „ზღაპრიდან სცენაზე“ – გიორგი ცქიტიშვილი
2. „კინო დამოუკიდებელ საქართველოში“ – პაატა იაკაშვილი
3. „ეროვნული იდენტობის იდეა ხელოვნებაში“ – თამარ ქუთათელაძე
4. „კარლ გუტკოვის „ურიელ აკოსტა“ – ეროვნული, რელიგიური და პიროვნული იდენტობის მანიფესტი“ – მანანა პაიჭაძე

კონფერენციის მოხსენებათა კრებულის რედაქტორი – გ. ცქიტიშვილი

უმხვედრა ფოლკმარ ჰანზენთან

2018 წლის 3 ოქტომბერს საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტის დ. ალექსიძის სახელობის სასწავლო თეატრში გოეთეს საზოგადოების თბილისის განყოფილების, საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტის სახელოვნებო მეცნიერებების, მედიისა და მენეჯმენტის ფაკულტეტის და დიმიტრი ჯანელიძის სახელობის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის ორგანიზებითა და მონაწილეობით მოეწყო უმხვედრა დიუსელდორფის (გერმანია) ჰაინრიხ ჰაინეს სახელობის უნივერსიტეტის საპატიო პროფესორთან, ფოლკმარ ჰანზენთან.

ფოლკმარ ჰანზენმა გააკეთა მოხსენება თემაზე „თომას მანის და ვისკონტის „სიკვდილი ვენეციაში“. მოხსენება და დისკუსია ქართულ ენაზე თარგმნა მანანა პაიჭაძემ.

XII სამეცნიერო კონფერენცია: „მეროპა და ქართული კულტურა“

2019 წლის 26-27 ივნისს საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტში გაიმართა ხელოვნების მკვლევართა თემატური კონფერენცია „მეროპა და ქართული კულტურა“. დიმიტრი ჯანელიძის სახელობის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტიდან კონფერენციაში მონაწილეობა მიიღეს: გიორგი ცქიტიშვილმა, მოხსენებით „კიდევ ერთი ვერსია“, ირმა დოლიძემ, მოხსენებით „პაულ შტერნი და სათეატრო არქიტექტურა საქართველოში“ თამარ ქუთათელაძემ, მოხსენებით „ალექსანდრე (სანდრო) ახმეტელის „ანზორი“, მანანა პაიჭაძემ, მოხსენებით „კრისტინა-ჟაკის კინემატოგრაფის თავისებურებანი“ და პაატა იაკაშვილმა, მოხსენებით „როგორ კინოსურათებს შეიძლება ეწოდოს თანამედროვე ქართული „საავტორო კინო“.

გოეთეს კონტური თხზულება „დასავლურ-აღმოსავლური დივანის“ პირველი გამოცემის 200 წლისთავისადმი მიძღვნილი ყრილობა

2019 წლის 12-15 ივნისს საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტის დიმიტრი ჯანელიძის სახელობის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის მკვლევარი, ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი **მანანა პაიჭაძე** მიწვეული იყო გერმანიის ქალაქ ვაიმარში გოეთეს საზოგადოების 89-ე ყრილობაზე, რომლის ფარგლებში ჩატარდა სამეცნიერო კონფერენცია (გოეთეს საზოგადოება ვაიმარში დაარსდა 1885 წელს. მას მსოფლიოს 40 ქვეყანაში აქვს განყოფილებები. თბილისის გოეთეს საზოგადოების პრეზიდენტი 2006 წლიდან არის მანანა პაიჭაძე).

ყრილობა მიემდგვნა გოეთეს პოეტური თხზულების „დასავლურ-აღმოსავლური დივანის“ პირველი გამოცემის 200 წლისთავს. სამეცნიერო კონფერენცია ექვსი თემატური სექციისგან შედგებოდა და, შესაბამისად, „დასავლურ-აღმოსავლური დივანის“ სხვადასხვა რაკურსი იქნა განხილული.

მანანა პაიჭაძე უძღვებოდა სექციას „დასავლურ-აღმოსავლური დივანის“ მუსიკალური რეცეპციები, რომელიც ჩატარდა ვაიმარის გოეთეს და შილერის არქივში, პეტერსენის სახელობის დარბაზში. მთავარი მომხსენებელი იყო ცნობილი გერმანელი მუსიკათმცოდნე, პროფესორი ჰანს-იოახიმ ჰინრიხსენი ციურიხის უნივერსიტეტიდან. მოდერატორმა და დამსწრე საზოგადოებამ მაღალი შეფასება მისცეს მოხსენებას, რომელშიც გოეთეს დივანის ცალკეული ლექსების მიხედვით შექმნილი მუსიკალური ნაწარმოებების (ცელტერი, ებერვანი, შუბერტი, მენდელსონი, შუმანი, რ. შტრაუსი, ჰ. ვოლფი და სხვა) ექსკურსთან ერთად, განსაკუთრებული აქცენტი გაკეთდა შვეიცარიელი კომპოზიტორის, ოთმარ შოეკის, გოეთეს დივანის და ჰაფენის სიმღერათა ციკლზე, იტალიელი კომპოზიტორ ლუიჯი დალლაპიკოლას ვოკალურ ციკლზე და გერმანელი კომპოზიტორ ერნსტ პეპპინგის ა-კაპელა საგუნდო სიმღერების ციკლზე გოეთეს „დასავლურ-აღმოსავლური დივანის“ მიხედვით, რაც სრულიად უცნობ მასალას წარმოადგენდა.

თბილისის XIX საერთაშორისო კინოფესტივალი

თბილისის XIX საერთაშორისო კინოფესტივალის ფარგლებში 2018 წლის 6 დეკემბერს კინოს სახლში მანანა პაიჭაძემ ჩაატარა ლექცია „ლიტერატურული ტექსტების ადაპტცია კინოში“ (თბილისის საერთაშორისო კინოფესტივალის „ლიტერატურისა და კინოს“ სექცია).

სამეცნიერო კონფერენციები

1. დოლიძე ი., „ფიროსმანი დღეს - ნიკო ფიროსმანაშვილის სახელმწიფო მუზეუმი“, - სამეცნიერო სესია „ფიროსმანი დღეს“, 04-05.10.2018 საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო, პროექტის ავტორი, ორგანიზატორი და წარმართველი;
2. დოლიძე ი., სამეცნიერო კონფერენცია „მუზეუმი და კულტურული მემკვიდრეობა VI“, 29-31.05.2019, საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო, კონფერენციის ორგანიზატორი, წარმართველი;
3. დოლიძე ი., „XIX საუკუნის სათეატრო არქიტექტურის ისტორიიდან (სათავადაზნაურო ბანკის თეატრი)“, საერთაშორისო კონფერენცია: „არქივთმცოდნეობა, წყაროთმცოდნეობა – ტენდენციები და გამოწვევები“, 26-28.09.2019, საქართველოს ეროვნული არქივი;
4. ელაშვილი ქ., „წარსული აწმყოში“, XII საერთაშორისო სიმპოზიუმი „ლიტერატურათმცოდნეობის თანამედროვე პრობლემები“, 26-28.09.2018;
5. ელაშვილი ქ., „XX საუკუნის 80-90-იანი წლების პოლიტიკური მოვლენები და ლიტერატურული დისკურსი“, XIII საერთაშორისო სიმპოზიუმი, „ლიტერატურათმცოდნეობის თანამედროვე პრობლემები“, 25-27.09.2019;
6. კვარაცხელია რ., „მეტაფორა XX საუკუნის ქართულ კინოში“, II საერთაშორისო სიმპოზიუმი ჰუმანიტარულ მეცნიერებებში, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, 12.10.2018;
7. Kvaratskelia R., „Ancient Georgian architecture’s role in tourism“, 11th International Conference for Cultural Tourism in Europe. Cultural Heritage as an Asset for Responsible and Sustainable Tourism. Cyprus, 18-23.04.2018;
8. პაიჭაძე მ., „გოეთეს „ვერთერი“ და კინოვერთერიანას პირველი ხმოვანი ოპუსი – მაქს ოფიულსის „ვერთერის რომანი“ (1938 წ.)“, საერთაშორისო სამეცნიერო ფორუმი „ჰუმბოლდტ-კოლეგი“, 31.10 – 02.11. 2019. Humboldt-Kolleg. Abstracts. 31. Oktober-2. Nov. 2019. „Die unermessliche Verschiedenartigkeit der Elemente“ Humboldtianische Wege der Erforschung von Natur, Sprachen und Kulturen. S. 65-66.

კუბლიკაციები

1. დოლიძე ი., „ლიკანის სასახლის სახვითი ხელოვნების კოლექცია“, კრებული „მუზეუმი და კულტურული მემკვიდრეობა V“, თბილისი, 2018;
2. დოლიძე ი., „ბორჯომის თეატრი“, კრებული „მუზეუმი და კულტურული მემკვიდრეობა V“, თბილისი, 2018;
3. დოლიძე ი., „ნიკო ფიროსმანი და ექს-ცენტრული მოდერნიზმის მიკროისტორიები“, ჟურნ. „ძველი ხელოვნება დღეს“, თბილისი, 9/2018;
4. დოლიძე ი., კაჭარავა ე., „ახალი კავალერიის სახლის“ („კავალერიის კორპუსი“) ისტორიული შენობის სამუზეუმოდ ადაპტაცია, მუზეოგრაფიული პროგრამა, განვითარების ხედვა“, კრებული „მუზეუმი და კულტურული მემკვიდრეობა V“, თბილისი, 2018;
5. დოლიძე ი., კაჭარავა ე., „ლიკანის კომპლექსის მუზეოგრაფია“, კრებული „მუზეუმი და კულტურული მემკვიდრეობა V“, თბილისი, 2018;
6. დოლიძე ი., კრებული „ფიროსმანი დღეს“, შემდეგენლ-გამომცემელი, თბილისი, 2019;
7. დოლიძე ი. „ფიროსმანი დღეს – ნიკო ფიროსმანაშვილის სახელმწიფო მუზეუმი“, კრებული „ფიროსმანი დღეს“, თბილისი, 2019;
8. ელაშვილი ქ. „სიკვდილის გამოხმობის ფოლკლორული ილუსტრაციები“, კრებული „ქართული ფოლკლორი“, 9, XXV, თბილისი, 2018;
9. Elashvili K., Blue (sorrow) Aesthetics (Nikoloz Baratashvili). In: Romanticism in Literature on the Cross-road of Époques and Cultures. Irma Ratiani (Ed.). Scholars' Press. Printed by Books on Demand GmbH, Norderstedt / Germany, 2018;
10. ელაშვილი ქ., „კუბლიკისტური დისკურსი ინტელექტუალურ ბურუსში“, საერთაშორისო სიმპოზიუმის მასალები, ნაწილი I, უნივერსიტეტის გამომცემლობა, TSU Press, 2019;
11. იაკაშვილი პ., „ნიჰილიზმი და კულტურა“, ლიტერატურული ალმანახი „ამერიკერი“, თბილისი, 1-2/2018;
12. იაკაშვილი პ., „კინო დამოუკიდებელ საქართველოში – პირველი ქართული სრულმეტრაჟიანი სახიობითი ფილმი „ქრისტინე“, სამეცნიერო ნაშრომების კრებული „XX საუკუნის ხელოვნება. ეროვნული იდენტობის იდეა ხელოვნებაში“, თბილისი, 2019;
13. პაიჭაძე მ., „მითი ქართულ კლასიკურ ბალეტში (ს. პროკოფიევის „ძე ცდომილი“, ა. სკრიაბინის „პრომეთე)“, კრებული „XX საუკუნის ხელოვნება. მითის ინტერპრეტაცია ხელოვნებაში“, საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტი, თბილისი, 2018;
14. პაიჭაძე მ., „ქართული ოპერა“, „ქართული ხელოვნების ისტორია“, თბილისი, Et cetera, 2018;
15. პაიჭაძე მ., „კარლ გუცკოვის „ურიელ აკოსტა“ – ეროვნული, რელიგიური და პიროვნული იდენტობის მანიფესტი“, სამეცნიერო ნაშრომების კრებული „XX საუკუნის ხელოვნება. ეროვნული იდენტობის იდეა ხელოვნებაში“, თბილისი, 2019;

16. ქუთათელაძე თ., „**მოზარდ მაყურებელთა თეატრი 90**“, ჟურნ. „თეატრი“, თბილისი, 1/2018;
17. ქუთათელაძე თ., „**მოდი ნახე**“, ლიტერატურული ალმანახი „ამერიკერი“, თბილისი, 1-2/2018;
18. ქუთათელაძე თ., „**სოსუმის მოზარდის ორი სპექტაკლი**“, ჟურნ. „აფსაროსი“, ბათუმი, 8/2018;
19. ქუთათელაძე თ., „**ალი და ნონო**“, ჟურნ. „თეატრი“, თბილისი, 2 /2018;
20. ქუთათელაძე თ., „**დედა კურაჟი**“, ჟურნ. „თეატრი“, თბილისი, 3/2018;
21. ქუთათელაძე თ., „**მუდამ ერთად**“, ჟურნ. „თეატრი“, თბილისი, 2/2019;
22. ქუთათელაძე თ., „**ბალიშის კაცუნა**“, ჟურნ. „თეატრი“, თბილისი, 2/2019;
23. ქუთათელაძე თ., „**ქალი დილა**“, ჟურნ. „თეატრი“, თბილისი, 3/2019;
24. ქუთათელაძე თ., „**ეროვნული იდენტობის იდეა ხელოვნებაში**“, სამეცნიერო ნაშრომების კრებული „XX საუკუნის ხელოვნება. ეროვნული იდენტობის იდეა ხელოვნებაში“, თბილისი, 2019;
25. ცქიტიშვილი გ., „**ეული**“, ჟურნ. „თეატრი“, თბილისი, 3/2018;
26. ცქიტიშვილი გ., „**დილემა**“, სამეცნიერო ნაშრომების კრებული „XX საუკუნის ხელოვნება. მითის ინტერპრეტაცია ხელოვნებაში“, თბილისი, 2018;
27. ცქიტიშვილი გ., „**ვითარება**“, ჟურნ. „თეატრი“, თბილისი, 1/2019;
28. ცქიტიშვილი გ., „**ისევ იქ, მესხეთში**“, ჟურნ. „თეატრი“, თბილისი, 1/2019;
29. ცქიტიშვილი გ., „**ლუტი და ობივატელი**“, ჟურნ. „თეატრი“, თბილისი, 2/2019;
30. ცქიტიშვილი გ., „**თვალსაზრისი**“, ჟურნ. „თეატრი“, თბილისი, 2/2019;
31. ცქიტიშვილი გ., „**ალო, თქვენ გისმენთ პოლონიუსი**“, ჟურნ. „თეატრი“, თბილისი, 3/2019;
32. ცქიტიშვილი გ., „**ნაცნობი ადამიანები**“, ჟურნ. „თეატრი“, თბილისი, 4/2019;
33. ცქიტიშვილი გ., „**ოთხეული**“, ჟურნ. „თეატრი“, თბილისი, 4/2019;
34. ცქიტიშვილი გ., „**ზღაპრიდან სცენაზე**“, სამეცნიერო ნაშრომების კრებული „XX საუკუნის ხელოვნება. ეროვნული იდენტობის იდეა ხელოვნებაში“, თბილისი, 2019.

